

למה אין לקוקים?

עם זאת מתאימה גם להכנת צבא מילואים הנתן במגבלות המיוחדות, וכשאנו מדברים על הכנת גייסות — כונתנו להכנה כפי שהורו בעלי המאמרים על החיסון הקרבי, שצוינו לעיל. ברור שנקודת המוצא לאימונים היא בתרגולת-הקרוב שתיבחר לאחר מחקר-מבצעי; כלומר, אותה תרגולת-קרוב, או טכניקת-קרוב, אשר תהיה ישימה לתנאי הקרב של המלחמה הבאה. הכל מודים שבחי-רת תרגולת זאת היא שאלת השאלות. מבלי לנסות לקבוע הלכה בשאלה זו, נצא מתוך הנחה שתוצאות המחקר-המבצעי מוסכמות על כולם. ניגש, איפוא, ישר אל הביצוע — לדיון בדרכים להחדרתה של טכניקת הקרב.

כל בחינה של תנאי שדה-קרוב בעתיד תראה בעליל שיש צורך בעריכת שינויים ב"משמעת המבצעית". משמעת זאת, שהיא למעשה המשטר המבצעי של שדה-הקרוב, הופכת או להיות נושא ללימוד בשל עצמה; אני, כאיש מילואים, מגיח שסיכומים של הטכניקה הקרבית והמשטר המבצעי של שדה-הקרוב נעשו ונעשים באופן שוטף. יש להניח, איפוא, של-אלה העוסקים בדבר הנושא ברור ומתור. אולם המאפיין נושא זה הוא שאין להחדירו — ואף לא לקלטו — מתוך ראייה ושמיעה בלבד. כמו כל משטר כן גם המשטר המבצעי נקלט רק מתוך ביצוע חוזר ונשנה — עד אשר ייהפך לתגובה מותנית.

להחדרת המשטר המבצעי של שדה הקרב ידועות לי שתי דרכים — שהן למעשה דרך אחת, אלא שנוח להציגה כשתיים. בהצגת דברים אלה אין משהו מקורי אלא נסיון ליישם לענין זה את נסיונן של בנות-הברית, אשר נרכש תוך כדי מלחמת העולם השנייה. הדרך האחת היא הפעלת בית-ספר לקרב (Battle School) למפקדים זוטרים; הדרך השנייה — אימון המילואים לאורך "מסלול" ו"תחנות".

ה"תחנה" נועדה לעדכון ידיעותיו של החייל

מאמרים שונים ב"מערכות"*) נגעו במה שנקרא חיסון קרבי, או, בעברית טובה, חיסון לקרב. אחדים מהם דיברו על "הערכת המשימות", כלומר, הערכת המאמץ מול יעד כך שתובטח הצלחת ההתקפה. בדרך זאת לא זו בלבד שהיעד ייכבש, אלא שתוך כדי קרב יחוסנו הגייסות. מאמרים אחרים ניסו לפ-תור את השאלה בדרך שניה — ביצוע אימונים "ריאליים" עד כמה שאפשר, כדי להקטין את אפקט ההלם אשר לו נתונים הגייסות ברגע ראשון של המגע. בין שתי דרכים אלה אין כל סתירה, וברור שזו כן זו פועלת רבות לחיסון לקרב, אלא שבכל זאת חסר משהו אשר עליו כדאי לעמוד.

כל צבא מנצח חשוף לסכנה של "הכנות למלחמה הבאה בשיטות של המלחמה שעברה"; וצבא מילואים הנקרא לשרות תקופתי ברוחי זמן ניכרים חשוף למשהו גוסף; למשך הכנות קצר. שאלת השאלות אינה זוכה, איפוא, לתשובה מלאה במה שנאמר כבר מעל דפי "מערכות".

עלינו לחפש דרך שתיתן לנו אפשרות להת-כונן בפועל להתמודדות הבאה — ותהיה יחד

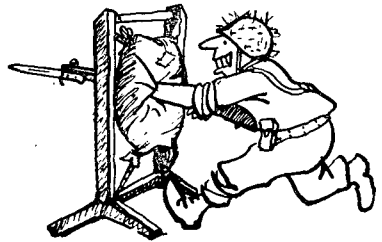
*) ראה — "חייל אל חיילים", חוב' ק"ב, עמ' 6; "על רגלים מול ארטילריה" חוב' ק"ט, עמ' 36.

ולביצע העברה לציוד חדש (מבחינה זאת, המטוח, למשל הוא תחנה), ואילו ה"מסלול" משמש כשדה קרב מתודי. יחידת המשנה על מפקדיה, העוברת לאורך ה"מסלול", מתורגלת למעשה בטכניקה של הקרב, תוך כדי שימת-דגש על המשטר המבצעי של שדה הקרב. ב"מסלול" יש צורך להקפיד על המעבר מן הקל אל הכבד, מהידוע אל החדש, מהיום ללילה, מהפשוט אל המורכב ומהצפוי אל הבלתי-צפוי. אלא שכאן — כמו בבית-הספר לקרב — החייל והמפקד נמצאים למעשה בתנאי שדה-קרב מבוזבזים מרגע היכנסם עד שהם עוזבים את ה"מסלול". שיטת ההדרכה במסלול היא פשוטה: הצגה של השיטות החדשות — ומיד לאחריה תרגול היחידה בשיטות אלו. בתום כל פרק תרגול נערך סיכום, אשר בו מתקנים שגיאות; ואם יש צורך נערכת חזרה על התרגיל — וכן הלאה עד תום ה"מסלול". בשיא ה"מסלול", הנמצא בסופו, נערך בוחן הכוונות והכושר.

בעוד אשר ה"מסלול" נועד לאימון יחידת משנה, נועד "בית-הספר לקרב" לעדכון, חינוך והכשרת מפקדים, בצורה דומה, בשיטות הלי-חימה ובמשטר המבצעי.

דומה כי ה"תחנה" וה"מסלול" מחד, ו"בית-הספר לקרב" מאידך גיסא מביטחים הצלחה להחדרת המשטר המבצעי ביחידות ובמפקדים. ניתן היה, איפוא, לסיים את הרשימה בנקודה זו — אלא שהכשרת כוחות לחימה בדרכים אלו נותנת אפשרות להפקת הישגים נוספים בשעת האימון. ברור שהישגים אלה לא יושגו אם לא יהיו — כמו המשטר המבצעי של תנאי הקרב העתידיים — נקודות מוקד או דגש למאמנים ולמתאמנים. מן הראוי, איפוא, להוסיף מספר הישגים לאימונים הנערכים בשיטה זו:

א. מפקדים וחוגרים לומדים לפקד על יחידותיהם שעה שהיחידה מבצעת את תפקידיה.

ב. עבודת צוות מתבצעת לא רק בדרגים גבוהים, אלא גם בדרגים נמוכים.

ג. הטכניקה הקרבית והמשטר המבצעי יהיו תורה משותפת לכל הגייסות.

ד. הטכניקה הקרבית הבנויה על התקלות פתע תשמש בסיס טקטי אשר נוח ליישמו אל מצבים שונים, ובעיקר אל מצבים בלתי צפויים. יישום כזה מודא שליטה על פרטי הפרטים, ופיתוח יזמה — כי יזמה בנויה על ידיעה ולא על בורות.

דרכי אימון אלה יבססו משמעת קרב, חיסון לקרב, כושר גופני ומהירות מחשבה וכן מתן פקודות והקפדה על ביצוען.

אפשר היה להרחיב את ההישגים. מספרם באמת בלתי מוגבל — אולם ברור כי משך האימון ישפיע על מספר הנושאים, אבל לא על מרכז הכובד של האימון.

נדמה לי כי שיטת אימון זאת תחדיר התלהבות במאמנים ובמתאמנים, ותתן כר גרחב ליזמה ולפרי-תוח דרכים לאימון המוני — מבלי לפגום באיכות. אולם עיקר העיקרים הוא ששיטות לחימה, המשטר המבצעי והחיסון לקרב ייקלטו מתוך מעשה של ממש. "מפקד במילואים"

